

Mánadensras

CHODSKÝ PES

”Hängiven, livlig och vaksam lagspelare”

Chodský pes är en riktig allroundhund, och bäst jobbar den tillsammans med sin flock.

TEXT Åsa Tideman, ordf Svenska chodský pesklubben FOTO privat

Chodský pes är en medelstor vallhund, mankhöjd 49–55 centimeter, med rektangulär kroppsform. Ursprungligen kommer den från Tjeckien och kallas på engelska för bohemian shepherd. "Pes" betyder hund på tjeckiska och Chodsko är en region i västra Tjeckien. Gränsen mellan Tjeckien och Tyskland var ända från 1100-talet en viktig gräns då det var den enda vägen för handlare att importera/exportera sina varor. Chodskofolket och deras hundar ansvarade därför för gränsskyddet fram till år 1620. Man har hittat bevis för att det fanns ett väl utbyggt avelsarbete i regionen redan under 1500-talet men som minskade efterhand och antagligen tog helt slut vid början av 1600-talet då bevakningen upphörde. Choderna behöll sina hundar och använde dem som gårdshundar, det vill säga vakthund, vall-/herdehund och familjehund. Först på 1980-talet återupptog man avelsarbetet med rasen och en rasstandard skapades.

Rasen karaktäriseras av den välbalanserade kroppsbyggnaden, korta öron, elegant, välformad och lång hals, hög

manke och ymnig, lång päls 5–15 centimeter med riklig underull. Det gör pälsen vädertålig. Färgen är svart med tanteckning. Speciellt karakteristiskt är huvudets form och öronens ansättning. Öronen skall vara korta, uppräta och framtåtriktade. De skall vara högt och tätt ansatta.

Dagens chodský pes är synnerligen vaksam. Den är även känd för sin livliga läggning, men ska vara utan tecken på nervositet. Chodskýn ska vara orädd med starka nerver. Rasen har utmärkt luktsinne.

Tack vare att många av dessa rasegenskaper är bevarade i rasen lämpar den sig också mycket bra för de grenar som finns inom Svenska Brukshundklubben, SBK. Därför klassas rasen i Sverige som en av de raser som SBK har avelsansvaret för. Det ställer krav på uppfödarna att alla hundar som används i avel ska ha känd mental status och känd HD status samt att hunden har någon form av arbetsmerit innan man kan få ett utställningschampionat. På så sätt garanterar man att en utställningschampion inte bara uppfyller den exteriöra delen av rasstandarderna utan även den mentala delen. ♦

FÖR VILKEN TYP AV ÄGARE PASSAR EN CHODSKÝ PES?

■ Den som ska skaffa sig en chodský pes ska vilja vara aktiv med sin hund.

Chodský pes fungerar bra till väldigt många olika typer av aktiviteter bara den får använda sin hjärna. En chodský pes ägare ska också gilla utmaningar. En chodský pes kan ha mycket egna idéer om hur saker bör göras, men den gillar att jobba för teamet. Är du glad så är hunden glad och den fungerar som sällskapshund i ett ordentligt aktivt hem.

■ Finns det någon typ av miljö eller ägare som inte passar den här rasen?

Ägare som inte vill aktivera sin hund utan bara faller för utseendet bör fundera över någon av alla andra fantastiska raser som finns. En chodský pes trivs bäst med en positiv och glad ägare som samtidigt kan sätta gränser. Om du vet att du är otydlig och har svårt att sätta gränser

bör du också fundera över ditt val av ras, chodský pes kan ha en liten tendens att tänja på gränserna och ta sig friheter om tillfälle ges.

■ Vad är lämpliga aktiviteter?

De flesta chodský pes fungerar till de flesta typer av aktiviteter. Från free-style, vallning och nosework till lydnad, spår, sök och patrull. Chodský pes är känd för sitt mycket goda luktsinne, så allt nosarbete är bra aktivitet för hundarna. En chodský pes behöver som unghund aktiveras nästan varje dag, visst klarar de att man tar det lugnt en eller två dagar i veckan, men låter man hunden få för lite stimulans kommer den för det första att hitta på egna aktiviteter som inte alltid är så populära hos oss människor. För det andra är chodský pes en ganska "självständig" hund. Man bör

som förare se till att man själv blir förknippad med roliga aktiviteter. På så sätt kommer du att ha mycket lättare att samarbeta med din hund. En chodský pes jobbar gärna för flocken, men då måste du först få den att uppfatta er som en flock, och det gör du bäst genom att vara den som hittar på mest roliga grejer.

■ Finns det något särskilt man bör tänka på om man är intresserad av chodský pes?

Rasen är ännu inte godkänd av FCI, den internationella kenelfederationen. Det innebär att den ännu bara är godkänd i vissa länder (Tjeckien, Sverige, Danmark, Norge, Finland, Slovakien, Polen och Schweiz). Tänk därför på att köpa en hund med godkänd stamtavla från något av dessa länder, annars kan du inte registrera din hund i Svenska Kennelklubben.

”De är som mitt eget smörgåsbord”

Pia Bäckman med Kelton 2,5 år
och Izza 3 år.

Jag har två glada arbetsvilliga unga hundar. För mig är rasen, chodský pes, en optimal helhet av sund exteriör, hög arbetslust, starka nerver och inte minst god tillgänglighet.

Izza tränar bruksspår inklusive patrull, tävlingslydnad och nose work. Vi har även provat rallylydnad och vallning. Jag brukar kalla henne för mitt eget smörgåsbord, här finns bara möjligheter och det svåra är att begränsa dessa. Hon ställer upp på allt med stort engagemang och glädje. Min plan är att hon ska bli tjänstehund/patrullhund.

Kelton har nyligen kommit till vår familj och vi håller som bäst på att lära känna varandra. Hittills har vi tränat grunder, spårat och tränat nose work.

Jag är en vän av grundträning och där lägger jag ner mycket tid och engagemang oavsett disciplin. Min målsättning är att framför allt träna och tävla inom bruks samt nose work. Vi kommer fortsatt att träna tävlingslydnad och tävla när det så passar.

För mig är det viktigt att bidra med kunskap för att utforma vår unga rasklubb där jag är aktiv. Eftersom jag är certifierad SBK-instruktör har jag alltid haft ett gott öga till utbildning och kursverksamhet. På senare tid har mitt intresse för avel och hälsa ökat. Då rasens population är liten är det av yttersta vikt att använda individer som berikar rasen och inte belastar densamma. ♦

» Det är fortfarande en relativt ovanlig ras i Sverige. Om du ska köpa en valp kanske du därför behöver importera. Det är inte så krångligt som det låter, men kravet på rabiesvaccination gör att du inte kommer kunna ta hem din valp förrän den är 15–16 veckor om du importerar från något annat land än Norge.

■ Vad är det allra bästa med rasen?

Det är en livlig, positiv och aktiv hund som gillar alla typer av aktiviteter, men som inte bara vill vara ”till lags”, utan det krävs också en del av dig som förare för att teamet ska lyckas så bra som möjligt.

■ Om man vill veta mer om rasen?

Om du är nyfiken på chodský pes

rekommenderar vi att du går in på rasklubbens hemsida: www.scpk.se
Titta också gärna på den tjeckiska rasklubbens hemsida, även om det är svårt med språket så kan man hitta spännande information där:
www.kpchp.org
Eller besök oss på rastorget på Stora Stockholms Hundmässan eller My Dog.

”Ester är en stor glädjespridare”

Eva Söderlund och Ester arbetar inom hemvärnet.

Anledningen till varför jag valde en chodský pes var för att jag ville ha en ”friskare” ras, då jag tidigare har haft tre schäfrar som tyvärr inte har mått så bra. Samtidigt ville jag ha arbetslusten och de egenskaper som jag sökte för bland annat arbete som patrullhund inom hemvärnet. Chodský pes är en ras som har anor från medeltiden som gränsbevakare. De egenskaper som jag uppskattar hos chodský pes är att den är nyfiken, uppmärksam, hängiven, samarbetsvillig och stabil i olika situationer.

Jag utbildade Ester till patrullhund under 2015 och vi är nu kontrakterade i en insatspluton där vi gör 4+4 dygn varje år för försvarsmakten. Vår senaste insatt var under Aurora 2017. Under 2017 deltog vi i Försvarsmaktsmästerskapet, SM Tjänstehund, där vi kom på 10:e plats av 30 startande.

Vi tävlar också i bruksgrenarna spår och patrull samt i lydnad. I spår är vi uppflyttade till högre klass och i patrull tävlar vi i lägre klass, i lydnad ska vi starta i klass 2.

Ester är en riktig glädjespridare och jag ser fram emot fortsatt träning och tävling med henne! ♦

WorkingDog

Leder

Den framgångsrika Hyaluron365 för stela leder har kompletterats med MaxGLM+ (Grönäppad Mussla) och MaxGlukosamin+ för aktiva hundar.

Uthållighet

Tillskott av näringsämnen för arbetande hundars prestation, uthållighet och hållbarhet. Utvecklade för bla jakt-, drag-, bruks-, tjänste- och agiltiyhund.

Mage & Tarm

MaxProbiotic återställer hundens tarmkultur. MaxDigestive innehåller jästkultur och näring som underhåller den goda tarmfloran.

Temperament

MaxRelax med ämnena som hanterar oro och stress. Effektiv vid bla skott-påverkan, åksjuka, vid upphetsning i inlämning eller sociala situationer eller när hunden lämnas ensam hemma.

TRIKEM
SPORT

www.trikem.se